ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียของ

ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นายบุญส่ง เลาะวิถี

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินันท์ กรรมการ อาจารย์ ดร.ปรีชา เจ็งเจริญ กรรมการ

าเทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัคน้ำเสียของประชาชนใน เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัคน้ำเสียของ ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 2) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียม บำบัคน้ำเสีย 3) สำรวจหารูปแบบและวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัคน้ำเสียของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 4) เพื่อสำรวจทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลนครชียงใหม่ต่อปัญหาน้ำเสีย เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการสัมภาษณ์กลุ่ม ตัวอย่างที่สุ่มจากประชากรในพื้นที่ศึกษา จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างประเภทครัวเรือน จำนวน 203 ราย และกลุ่มตัวอย่างประเภทสถานประกอบการ จำนวน 164 ราย รวม 367 ราย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่เต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียม บำบัดน้ำเสีย ส่วนกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการณ์มีความเต็มใจ และไม่เต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียม ในอัตราส่วนที่เท่ากัน โดยกลุ่มครัวเรือนที่เต็มใจจ่ายส่วนใหญ่มีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัด น้ำเสียไม่เกิน 50 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มสถานประกอบการมีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัด น้ำเสียขินยอมจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียไม่เกินเดือนละ 500 บาท

ส่วนหลักการและวิธีการคำนวณค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ควรใช้วิธีคิดเป็นสัดส่วนตามปริมาตรน้ำประปาที่ใช้ โดยคิดร้อยละ 20 ของปริมาตรน้ำประปาที่ใช้ สำหรับวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บเป็นรายเดือนพร้อม ค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย โดยเห็นควรให้เทศบาลนครเชียงใหม่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการ จัดเก็บ ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลองจะสะอาดขึ้นหลังจากมีการ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย ปัจจัยด้านการใช้น้ำได้แก่ปริมาณการใช้น้ำ รายจ่ายค่าน้ำประปา และลักษณะการใช้ น้ำประปา มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาน้ำเสียก็มีผลต่อความเต็ม ใจจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย เช่นกัน

ประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่คีและเข้าใจต่อปัญหาน้ำเสียในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นจากผลการศึกษาครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ตระหนักและเต็มใจเข้า มามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจ่ายค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย และเพื่อเป็นการช่วยกันรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำลำคลองในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ให้ยืนยาวต่อไป

Independent Study Title Factors Affecting the Willingness of People to Pay Sewage

Treatment Fees in Chiang Mai Municipal Area

Author Mr. Boonsong lohvitee

Degree Master of Pubic Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayuthya Chairperson

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Member

Lecturer Dr.Preecha Jengjalern Member

ABSTRACT

The objectives of the study titled Factors Affecting the Willingness of People to Pay the Sewage Treatment Fees in Chiang Mai Municipal Area were 1) to study the willingness in paying the sewage treatment fee of people in Chiang Mai Municipal area 2) to study the factors affecting the willingness in paying the sewage treatment fee of people in Chiang Mai Municipal area 3) to search for the methods in collecting sewage treatment fee of related departments and 4) to survey the attitude of people in Chiang Mai Municipal area upon the sewage problems in Chiang Mai Municipal area.

The questionnaires were used as an instrument for this survey research. The samples comprised of 367 people living in Chiang Mai Municipal area which classified into two groups, 203 households and 164 enterprises.

The findings were the majority of households were reluctant to pay the sewage treatment fee whereas the enterprises were both willing and reluctant to pay in the same ratio. For the households, they were willing to pay not more than 50 baht a month but the enterprises were willing to pay not more than 500 baht a month.

The majority of samples thought that the principle and methods in calculating sewage treatment fee should be 20 % of the total volume of water supply used in each month. As for the methods in collecting sewage treatment fee, they thought that it should be collected monthly along with the garbage-collecting fee and Chiang Mai Municipality should be responsible.

However, most of people were uncertain about the quality of cleanliness of all canals and river after paying the sewage treatment fee.

Factors in using water; the volume of water supply usage, water supply bill and purposes of using water were affecting the willingness in paying sewage treatment fee.

In addition, factor in basic knowledge upon sewage problems is also affecting the willingness in paying sewage treatment fee.

Most of people had got good attitudes and understanding toward sewage problems in Chiang Mai Municipal area and would like to acknowledge information about the problems continuously.

Therefore, all involved and related departments and organizations should understand the importance and distribute the information through various mediums in order to make people in Chiang Mai Municipal area realize and be willing to be responsible for the sewage treatment fee and to help preserving the quality of environment of canals and river in Chiang Mai Municipal area.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved